

סיפורים נפלאים פרשת חיי שרה

"לספוד לשרה ולבכותה" (כג, ב)

ר' דוד סגל הלוי, בעל "טורי זהב" היה בזיווג ראשון חתנו של הב"ח (ר' יואל סירקיס, בעל "בית חדש"). כשנפטרה רעייתו רבקה בת הב"ח, נשא עליה בעלה בעל הט"ז הספד גדול, וכיד גאונותו שילב בהספד דברי הלכה וחיידש כמה חידושים נפלאים. ביקש הט"ז שלא ינותק הקשר בינו ובין חותנו הב"ח, ושלח לאחר זמן אל חותנו שליח, שייתן לו את בתו השנייה, אחות אשתו הראשונה, לאשה. סירב הב"ח ואמר: בעל שיכול היה לחבר הספד על אשתו עם חידושי הלכות, דברי אגדה וכל מטעמים - אין אני יכול לתת לו את בתי לאשה...

"ההשב אשיב את בנך" (כד, ה)

אחד משלוחי הרבי מליובאוויטש רצה מאוד לנסוע לחודש החגים אל הרבי. הוא שאל את הרבי ונענה שעליו להישאר במקומו ולהיות עם בני קהילתו. משפחתו של השליח, המתגוררת בניו יורק, ליד הרבי, קיבלה את המענה באכזבה, כי גם הם השתוקקו שבנם ומשפחתו יחגגו עמם את החגים. אביו של השליח ניגש אל הרבי ואמר שבנו רוצה מאוד להיות אצל הרבי בחגים. השיב הרבי: "לרצות - הוא צריך לרצות להיות כאן, אבל להיות - עליו להיות שם".

"ואברהם זקן" (כד, א)

אמר אברהם להקב"ה אמרת לי יפית מבני אדם, איזה יפוי יש לי כאשר אני ובני נכנסים יחד לעיר ואינו ידוע מי האב ומי הבן לתת לו כבוד כי היה קלסתר פניהם שווה ממש, אמר לו הקב"ה "ממך תתחיל הזיקנה". באותו הלילה הלבנו שערות ראשו של אברהם ואמר לה' עשיתני דוגמא בעולם, ומאז ניתנה הזיקנה. (תוס' הרא"ש)

"ה' אלוקי השמים... הוא ישלח מלאכו לפניך"

(כד, ז)

כאשר מספר אליעזר לבתואל ולבן את השתלשלות הסיפור, הוא משנה את לשונו של אברהם מ"ישלח מלאכו לפניך" ל"ישלח מלאכו איתך" (שם מ). מה פשר השינוי? כאשר המלאך הולך בראש, לפני האדם, הרי שהוא דואג ליישר את הדרך, לפנות את המכשולים, להסיר כל עיכוב. אולם כאשר המלאך הולך עם האדם, בשווה לו, הרי שאף אם יקדם המלאך בדרך ניסית כל מקרה ופגע רע, עדיין יצטרך האדם להמתין עד שיסיים המלאך לעשות זאת.

"אל עבדו זקן ביתו המושל בכל אשר לו"

(כד, ב)

מנהגו של עולם, כשאדם עומד להלוות ממון לחבירו הריהו חוקר ודורש אחרי יושרו של הלווה ורק אחרי שאין לו עליו כל ספק אז מלווהו את ממונו, לעומת זה בענייני יהדות כאשר בא האדם לקנות בשר כשר או תפילין או כל תשמיש של קדושה אינו מקפיד לדרוש ולחקור במיוחד, והוא נוטה לתת אימון בכל אחד. ולא כך נהג אברהם אבינו, אלא להיפך. בענייני ממון נתן אימון מלא בעבדו אליעזר "המושל בכל אשר לו", ואילו כשהגיעו הדברים לענין יהדות לקחת אשה מתאימה ליצחק אז לא סמך על אימונו והבטחתו של אליעזר אלא דרש ממנו שבועה חמורה "שים נא ידך תחת ירכי והשבע לי".

שעות ארוכות הסתובבו שניים מגדולי חסידי חב"ד, המשפיע המפורסם ר' מנדל פוטרפס ור' שמואל רייטשיק, לאסוף כספי צדקה למוסד חינוכי מסוים. החל משעות הבוקר התדפקו על דלתי נדיבים שעמם קבעו פגישות מראש, עברו ממשרד למשרד, מנגיד לנגיד, למען חינוכם של ילדי ישראל. הדרך לכל משרד ארכה זמן, בחלק מהמשרדים בעל הבית היה באמצע פגישה והם הוצרכו להמתין לו עד שיסיים, וכמובן שבכל משרד נאלצו לספר מחדש על המוסד עבורו הם מבקשים תרומה, להתחנן, להפציר ולדאוג לרכך את היהודי שמולם כדי שייתן כמה שיותר.

לאחר שסיימו את רשימת הכתובות המתוכננת, החליטו להמשיך במאמץ נוסף למשרדי גבירים שעמם לא תיאמו מראש. הם יעשו את שלהם והקב"ה יעשה את שלו.

האחרון ברשימה היה גביר גדול, אליו הגיעו בשעות הערב המוקדמות, ממש טרם סוף היום במשרד. הם ביקשו להיכנס לחדרו ונענו שהגביר יושב כרגע עם לקוח בפגישה, הוא עודכן כעת שהם חפצים לפגוש בו והוא יקבלם מיד לאחר הפגישה.

בינתיים הם מוזמנים לשבת על כורסאות ההמתנה ולחכות שהוא יסיים.

כורסאות ההמתנה היו רכות ונעימות, המשרד היה חם בניגוד לקור ששרר בחוץ, שניהם היו עייפים ומותשים

לעי"נ

הרה"צ פנחס בן ר' בנימין בינוש
רוזנבוים זצוק"ל - כ"ו בניסן

מסופר על רבי ישראל מסלנט זצ"ל, שפעם הגיע לאיזה עיירה נידחת והתאכסן באכסניא לא מוכרת לו, כשהגיע רבי ישראל אל האכסניא פנה אליו בעל המקום ואמר לו כבודו נראה יהודי נכבד, וודאי יודע הוא גם לשחוט, הנה יש לי כאן בהמה והשוחט לא נמצא, ויאל נא מר בטובו לשחוט לי את הבהמה. אמר לו רבי ישראל שאינו יודע לשחוט. לאחמ"כ פנה הגר"ס אל אותו אכסנאי ובקש ממנו הלוואה כספית גדולה. התנצל אותו אכסנאי ואמר שאינו מכיר את הגר"ס אם בן אדם נאמן הוא או לא, "אם כן" אמר לו הגר"ס, "איך רצית לסמוך על שחית'י, וכי מכירני אתה?!... (אמרי חן)

סיפורים נפלאים פרשת חיי שרה

והיום באתי, מכאן שקפצה לו הארץ".
אם כן, לא שהה אליעזר זמן רב בדרכים ולא עבר זמן רב מאז שאכל בביתו.

אולם אתה הרי שהית מספר ימים בדרך וזמן רב חלף מאז אכלת בביתך, על כן קודם אכול ותנוה, ולאחר מכן אשמע בחפץ לב כל שברצונך...
(במחשבה תחילה)

"ואבא היום אל העין" (כד, מב)

כתב רש"י, היום יצאתי והיום באתי מכאן שקפצה לו הארץ. במאמר האצילות מסופר על החכם הגדול, המקובל מנברונה, שהעיד על רבו החסיד ר' אלעזר מורמיש ז"ל, כי לעתים, כשהיה צריך להגיע למקום רחוק לצורך מצוה, היה רוכב בדמות ענן המוזמן לכך והגיע אל המקום הרחוק ההוא, ומקיים מצוותו וחוזר למקומו, ופעמים היה רוכב על בהמה כשאר בני אדם. פעם אחת נזדמנה לו מצות ברית מילה במקום רחוק, ורכב על פי השבועה כמשפטו המורגל אצלו, ושכח איזה דבר אחד מהשימוש הנצרך לאנשי החכמה הזאת, ופלטו הענן קרוב אל הארץ, ונעשה פיסח צולע על ירכו, ולא נתרפא מאותו חולי בשום תחבושת בעולם עד יום מותו והיתה מנוחתו כבוד.
(קב ונקי)

"אשר הנחני בדרך אמת" (כד, מח)

פעם נכנס הרה"ק רבי יחזקאל משינאווא זיע"א לבית מדרשו בשבת קודש, כשהוא לבוש בבגד הלבן ההדור של הימים הנוראים, נרעשו הכל לנוכח דמותו רבת ההוד של הרבי, והבינו שהרבי החליט ללבוש בשבת בגדי לבן כמנהג תלמידי האריז"ל ותלמידי הבעש"ט הקדוש זיע"א.
עלה הרה"ק לבימה והכריז: ברצוני להודיע קבל עם ועדה, שלא יטעה מאן דהוא לחשוב שלבשתי את הבגד הלבן משום שזכיתי לאיזו מדרגה גבוהה וכדו', הריני להודיע שבגד המשי הרגיל שלי נעלם, ולא מצאתי לפי שעה אלא בגד זה של הימים הנוראים, ולכן לבשתי לכבוד שבת קודש.

"מה' יצא הדבר" (כד, נ)

בבית רבינו החתם סופר גדל יתום בשם עזרא. כשהגיע לפרק האיש מקדש, הציעו לפניו כמה שידוכים, וביניהם היתה בתו של הנגיד ר' נחמיה, ראש הקהל בסערדאהעלי. אך רבינו לא ידע לשית עצות בנפשו, איזה שידוך לקרב ואיזה לרחק. בוקר אחד, בהקיצו משנתו, פתח פיו בקרא: (תהלים פו, ז) "כי אתה ה' עזרתני ונחמתני" (תהלים פו, ז). ראה רבינו בכך רמז כי "עזרתני" הוא עזרא, ו"נחמתני" הוא נחמיה, ומיד שלח לנגיד ר' נחמיה שיבוא לגמור את השידוך עם הבחור עזרא.
(ספרא דמלכא - מאת מהרש"צ גנץ)

מיום שהיה קשה גם עבור צעירים בגיל, קל וחומר עבור שני יהודים שחצו את גיל השישים. שמורות עיניהם נעצמו והם שקעו בשינה קלה...

כאשר יצא הגביר מהמשרד וראה אותם ישנים, הורה שלא להעיר אותם. הוא יצא לדרכו כשהוא משאיר עבורם צ'ק, תוך הוראה לעובדיו לחכות בסבלנות עד אשר יתעוררו מעצמם ורק אז לתת להם אותו.

לאחר זמן מה התעוררו החסידים וקיבלו את הצ'ק תוך הסבר שהגביר נאלץ ללכת ולא רצה להעירם. הם הביטו בצ'ק וראו שהסכום שנכתב בו גבוה יותר מהסכומים שאספו משך היום כולו!...

פונה ר' מנדל לחברו ושואל: "נו, ר' שמואל, באיזה משרד נלך ל'ישון' כעת?..."

* * *

אברהם מתפלל על אליעזר שדרכו תצליח. הוא לא מסתפק בכך שמלאך ילך עם אליעזר, אלא שהמלאך יקדים לפניו ויסיר כל מכשול. שאליעזר יוכל ללכת ב"קפיצת הדרך" בלי שום בעיה. אברהם מלמדנו שכאשר מתפללים לישועת השם, יש לבקש את הרמה הגבוהה ביותר. למשל, לא להתפלל על ניתוח שיצליח, אלא על רפואה שלמה בידי שמים ללא רופאים ותרופות.

אליעזר לעומת זאת מלמדנו פרק בענווה, הוא מספר שאברהם ביקש על מלאך שילך "איתו", הוא לא מעלה בדעתו לספר שהמלאך הלך "לפניו". על אף שההשתדלות נעשתה ברמה הגבוהה ביותר, הוא מציין שפעולותיו היו כשינה בכורסה מרווחת כשבסופה ממתין סכום גדול בלא לעשות מאומה.
(במחשבה תחילה)

"ולקחת אשה לבני" (כד, ז)

על הגאון רבי יצחק דוב קופעלמאן זצ"ל מסופר, שכאשר ביקשו 'לברר' אצלו על בחור לשידוכים, מיאן לדבר. הוא הסביר: "כל הבחורים הם כמו בני, אצל אבא לא 'מבררים' על בנו..."
(כי בס חייטני)

"לא אוכל עד אם דיברתי דברי" (כד, לג)

רבי שמואל מקאריב שלח באחד הימים את תלמידו רבי נח מקאריב, אל הרה"ק רבי ישעיה מפשדבורז במטרה להציע לפניו שידוך לאחד מבני ביתו.

הגיע רבי נח אל רבי ישעיה וסיפר את מטרת בואו. מיד ערכו לפניו שולחן במיני מאכלים להשיב את נפשו ורבי ישעיה ביקש ממנו שיאכל קודם.

נענה רבי נח ואמר: הלא אצל אליעזר מצינו שלא הסכים לאכול מאומה עד שיציע את השידוך, אם כן קודם אדבר את מה שרצוני לומר ואחר כך אטעם.

נענה הרה"ק מפשדבורז בצחות לשון: אצל אליעזר נאמר "ואבוא היום אל העין",

מסביר רש"י: "היום יצאתי"